

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2017. godine**

Broj: RV003-18

Banja Luka, 14.07.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	13
	5. Priprema i donošenje budžeta	14
	6. Finansijski izvještaji	15
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	16
	6.1.1. Prihodi i primici.....	16
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	18
	6.1.3. Razlika u finansiranju	22
	6.2. Bilans uspjeha	22
	6.2.1. Prihodi.....	22
	6.2.2. Rashodi.....	23
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	23
	6.3. Bilans stanja.....	24
	6.3.1. Aktiva.....	24
	6.3.2. Pasiva.....	27
	6.4. Vanbilansna evidencija	30
	6.5. Bilans novčanih tokova	31
	6.6. Vremenska neograničenost poslovanja.....	31
	6.7. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	31
	6.8. Događaji nakon datuma izvještavanja.....	32
	6.9. Napomene uz finansijske izvještaje	32

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske koji obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine; finansijsku uspješnost, tokove gotovine, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Kod obavljanja popisa nije postupano u skladu sa članom 18. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i nisu ispoštovani članovi 17. stav 7, 20. stav 1. tačke 3. i 5. i stav 2. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

Prema odredbama člana 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, godišnji finansijski izvještaji Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske imaju karakter finansijskih izvještaja u smislu odredbi i zahtjeva Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS - JS), tako da neiskazivanje uporednih podataka za prethodnu godinu u bilansu uspjeha, bilansu novčanih tokova i periodičnim izvještajima o izvršenju budžeta za revidiranu godinu predstavlja odstupanje od odredbi MRS - JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi: 15, 23 i 53 - 58).

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2. i 6.3.2.1. i 6.2.3. izvještaja:

Rashodi za doznake po osnovu zdravstvenog osiguranja su iskazani više za 120.240 KM, zbog toga što nisu evidentirana umanjenja priznate realizacije zdravstvenim ustanovama

za izvršene zdravstvene usluge po Modelu I po osnovu tačke 4. Odluke o načinu finansiranja sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2017. godini, nakon izvršenih kontrola provođenja ugovora.

Rashodi za doznake po osnovu zdravstvenog osiguranja su iskazani više i za 253.555 KM zbog toga što nisu evidentirana umanjenja mjesečnih doznaka ugovorenih sredstava zdravstvenim ustanovama za izvršene usluge nakon izvršenih kontrola, što nije u skladu sa članom 8. stav 5. Pravilnika o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora. Zbog navedenog, za ukupan iznos od 373.795 KM su više iskazane obaveze za doznake i negativan finansijski rezultat tekuće godine.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.3.2.1. i 6.5. izvještaja:

U Bilans novčanih tokova nisu uključene transakcije po osnovu provedenih kompenzacija, što nije u skladu sa MRS - JS 2 Izvještaji o novčanim tokovima.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.9. izvještaja:

Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje nisu u potpunosti sastavljene u skladu sa MRS - JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike.

Vremenska neograničenost poslovanja

Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske je u Napomenama uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2017. godine objelodanio da nema značajnih neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja obzirom da je njegova osnovna djelatnost pružanje zdravstvene zaštite osiguranim licima i da se finansiranje vrši iz doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju, bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2017. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 14.07.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za 2017. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Banja Luka, 14.07.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se:

- 1) knjiga ulaznih faktura sačinjava u skladu sa čl. 11. stav 6. i 7 i 12. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 2) prilikom provođenja popisa imovine i obaveza poštuju odredbe propisane članom 18. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i čl. 17. stav 7. i 20. stav 1. tačke 3. i 5. i stav 2. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 3) ugovori o ustupanju potraživanja (cesiji) evidentiraju u godini u kojoj su nastali i poštuju načelo nastanka poslovnog događaja u skladu sa članom 9. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članom 4. Uputstva o načinu prijema i evidentiranja ugovora o cesiji u Fondu;
- 4) vrši pravilna klasifikacija prihoda od zakupa u skladu sa članom 130. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 5) evidentiraju umanjena mjesečnih doznaka zdravstvenim ustanovama zbog povreda ugovornih obaveza utvrđenim u zapisniku o izvršenoj kontroli u skladu sa članom 8. stav 5. Pravilnika o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora;
- 6) trajni izvori i revalorizacione rezerve evidentiraju u skladu sa odredbama čl. 86. i 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 7) Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa MRS - JS 2 Izvještaji o novčanim tokovima i članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- 8) u Događajima nakon datuma izvještavanja objavljuju informacije o poslovnim događajima u skladu sa čl. 118 - 120. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 9) u Napomenama/obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodane sve informacije relevantne za razumijevanje finansijskih izvještaja koje zahtijeva član 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS - JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se:

- 1) internim aktom definišu uslovi i način zapošljavanja u Fondu;
- 2) prati realizacija ugovora zaključenih na osnovu provedenih centralizovanih nabavki za zdravstvene ustanove tj. isporuke lijekova, sanitetskog i drugog materijala za svaku zdravstvenu ustanovu posebno u skladu sa Uputstvom o procedurama praćenja realizacije zaključenih ugovora između Fonda i dobavljača u funkciji racionalnijeg trošenja zaliha i stvaranja optimalnog nivoa zaliha.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Propisi koji su korišćeni kao kriterijumi kod revizije usklađenosti:

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Finansijski plan - budžet i Rebalans finansijskog plana - budžeta Fonda zdravstvenog osiguranja za 2017. godinu;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju Republike Srpske;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Republike Srpske;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o radu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak građana;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu;
- Zakon o posebnim načinima izmirenja poreskog duga;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske;
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske;
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Fondu;
- Pravilnik o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2017. godini;
- Pravilnik o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj;
- Uputstvo o načinu prijema i evidentiranja Ugovora o cesiji u Fondu;
- Ugovori o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2017. godini;
- Ugovori o regulisanju međusobnih odnosa prilikom pružanja bolničkih zdravstvenih usluga;
- Pravilnik o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora između Fonda i davalaca zdravstvenih usluga;
- Uputstvo o procedurama praćenja realizacije zaključenih ugovora između Fonda i dobavljača.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) osnovan je Odlukom Skupštine Republike Srpske od 27.07.1992. godine, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 01/09 i 106/09), sa sjedištem u Banjoj Luci.

Prema Obavještenju Republičkog zavoda za statistiku o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnosti od 26.12.2012. godine, djelatnost Fonda je obavezno socijalno osiguranje.

Prema važećem Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta organizacionu strukturu Fonda čine: Direkcija (Kabinet direktora, Služba za odnose sa javnošću i Jedinica za internu reviziju), šest sektora i osam kancelarija organizovanih po teritorijalnom principu (Banja Luka, Prijedor, Doboj, Bijeljina, Istočno Sarajevo, Zvornik, Trebinje i Foča).

Organi Fonda su: Nadzorni odbor, Upravni odbor i direktor.

Finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja vrši se iz sredstava doprinosa za obavezno i prošireno zdravstveno osiguranje, iz budžeta, donacija, po konvencijama i drugih sredstava u skladu sa zakonom.

Fond obavlja poslovanje preko vlastitih računa otvorenih kod poslovnih banaka i ima status budžetskog korisnika čija glavna knjiga nije u sastavu Glavne knjige trezora.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2017. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Fonda za 2016. godinu i tom prilikom je dato šesnaest preporuka, od kojih se tri odnose na finansijske izvještaje, a trinaest na usklađenost poslovanja.

U skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/05 i 20/14), Fond je dostavio Akcioni plan aktivnosti na realizaciji preporuka po izvještaju o provedenoj finansijskoj reviziji Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za period 01.01-31.12.2016. godine i Izvještaj o realizaciji preporuka po navedenom akcionom planu.

Nakon provedenih ispitivanja utvrđeno je da je od tri preporuke date za finansijske izvještaje jedna preporuka provedena, jedna djelimično provedena a jedna preporuka nije provedena.

Preporuke koja se odnose na finansijske izvještaje:

Preporuka da se u okviru informacionog sistema Fonda prenos podataka iz analitičkih evidencija u glavnu knjigu, na osnovu izvršenog obračuna sa zdravstvenim ustanovama, vrši na osnovu adekvatno kreirane knjigovodstvene isprave u skladu sa članovima 8. stav 1. i 9. stav 1. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske je provedena.

Preporuka da se najmanje na svaki datum godišnjeg izvještavanja vrši provjera rezidualne vrijednosti i vijeka trajanja sredstava u upotrebi u skladu sa MRS - JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 67 nije provedena jer je u toku revidiranog perioda mijenjan

Pravilnik o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/17). Članom 125. navedenog pravilnika definisano je da se odredbe člana 41 primjenjuju na finansijske izvještaje koji se odnose na periode koji počinju 1.1.2018. godine ili kasnije. Članom 41. definisano je da budžetski korisnici koji primjenjuju model nabavne vrijednosti za vrednovanje stalnih sredstava imaju obavezu da pređu na primjenu revalorizacionog modela vrednovanja, nakon što je knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u upotrebi koja su odredbama pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike razvrstana u jednu grupu (npr. stambeni objekti i jedinice, poslovni objekti i prostori, saobraćajni objekti itd.) svedena na nulu, te procijene novi (preostali) vijek trajanja sredstava.

Preporuka da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve informacije relevantne za razumijevanje finansijskih izvještaja koje zahtijevaju pojedini međunarodni standardi za javni sektor, u skladu sa MRS - JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike je djelimično provedena, što je obrazloženo pod tačkom 6.9. izvještaja.

Nakon provedenih ispitivanja utvrđeno je da je od trinaest preporuka datih za usklađenost poslovanja provedeno pet preporuka, tri preporuke djelimično provedene, četiri preporuke nisu provedene, a jedna preporuka nije provodiva.

Preporuke koje se odnose na reviziju usklađenosti:

Preporuka da se uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, shodno članu 59. navedenog zakona nije provedena. U toku revizije izvršene su sljedeće aktivnosti: izvršena je samoprocjena pet elemenata finansijskog upravljanja i kontrole, određena misija, vizija i ciljevi Fonda, izvršen popis poslovnih procesa, opis poslovnih procesa i sastavljena je knjiga poslovnih procesa koji se provode u Fondu.

Preporuka da se tokom provođenja popisa poštuju odredbe člana 18. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i čl. 17. stav 7. i 20. stav 1. tačka 3. i 5. i stav 2. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza nije provedena, što je obrazloženo pod tačkom 3. izvještaja.

Preporuka da se definiše jedinstveni način praćenja isporuke lijekova, sanitetskog i drugog materijala kao i drugih elemenata bitnih za efikasno praćenje realizacije ugovora zaključenih na osnovu provedenih centralizovanih nabavki za zdravstvene ustanove je djelimično provedena. Fond je donio Uputstvo o procedurama praćenja realizacije zaključenih ugovora po Zakonu o javnim nabavkama kojim se definišu procedure praćenja svih zaključenih okvirnih sporazuma/ugovora između Fonda i dobavljača, ali se ne primjenjuje u Sektoru za finansije (objašnjeno pod tačkom 6.3.1.1).

Preporuka da se odgovarajućim aktom organa upravljanja definišu pravila za zaključivanje ugovora o cesiji je provedena. Doneseno je Uputstvo o načinu prijema i evidentiranja ugovora o cesiji u Fondu.

Preporuka da se: nabavke vrijednosti manje od 6.000 KM provode u skladu sa članom 87. stav 3. Zakona o javnim nabavkama, procjenjuje vrijednost nabavke kreditnih sredstava u skladu sa članom 15. stav 2. tačka a), obezbijedi dostava ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi u skladu sa članom 53. stav 1. i 3. tačka h. i ugovori sa zdravstvenim ustanovama, na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma, zaključuju u periodima koji će omogućiti da se obaveze za ugovorene nabavke mogu uskladiti sa finansijskim planom-budžetom Fonda, u skladu sa članom 17. stav 3. navedenog zakona je djelimično provedena. Provedena je za prva 3 dijela preporuke.

Preporuka da se planiranje pojedinih vrsta poreskih prihoda u finansijskom planu - budžetu vrši uz poštovanje odredbi Zakona o doprinosima i da se planiranje drugih pozicija vrši uz poštovanje propisa koji se na njih odnose je djelimično provedena. Fond je prilikom planiranja prihoda primjenjivao odredbe Zakona o doprinosima, ali nije planirao poziciju transfera između različitih jedinica vlasti u skladu sa propisima koji se na nju odnose.

Preporuka da se planiranje prihoda po osnovu transfera između budžetskih jedinica uskladi sa planom budžetske jedinice koja vrši transfer Fondu nije provedena. Fond je rebalansom finansijskog plana-budžeta planirao transfere u skladu sa članom 54 Zakona o zdravstvenom osiguranju koji su veći u odnosu na sredstva planirana u budžetu.

Preporuka da se za potrebe realnog planiranja izdataka za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina, u dugoročnom planu izmirenja neizmirenih obaveza, na osnovu analize mogućih načina finansiranja, jasno definiše osnov za projekciju navedenih izdataka za svaku godinu u okviru ovog plana je provedena. Shodno obavezi iz člana 30. Zakona o fiskalnoj odgovornosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17), Fond je u 2017. godini dostavio resornom ministarstvu dugoročni plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda. Do izrade i davanja saglasnosti na prijedlog budžeta Fond je pribavio mišljenje Fiskalnog savjeta Republike Srpske i Odluku o davanju saglasnosti Vlade Republike Srpske na dugoročni plan za izmirenje obaveza da planira sredstva za izmirenje prenesenih obaveza kao otplatu dugova.

Preporuka da se definišu adekvatni operativni finansijski planovi za potrebe planiranja budžetske likvidnosti sa jasno definisanim prioritetima nije provedena. U 2018. godini Fond je započeo proces operativnog planiranja, donošenjem kvartalnih operativnih planova sa definisanim prioritetima plaćanja. Za potrebe izrade i praćenja operativnih planova izrađeno je Uputstvo za izradu i realizaciju operativnog finansijskog plana za izvršenje Budžeta Fonda.

Preporuka da se obračun i isplata naknada plata za vrijeme privremene nesposobnosti za rad preko 30 dana, vrši u skladu sa članom 24. stav 2. Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad i Zaključkom Vlade Republike Srpske je provedena. Članom 10. stav 4. Pojedinačnog kolektivnog ugovora za zaposlene je izvršeno usaglašavanje prava na naknadu plate za vrijeme nesposobnosti za rad preko 30 dana sa navedenim pravilnikom.

Preporuka da se dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo obračunavaju u skladu sa Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i isplatu putnih troškova putem tekućih računa zaposlenih je provedena.

Preporuka da se ugovaranje pružanja zdravstvenih usluga osiguranim licima vrši u skladu sa standardima zdravstvene zaštite, tj. da se pod jednakim uslovima obezbjeđuje zdravstvena zaštita svim osiguranim licima je provedena.

Preporuka da se prilikom izmirenja obaveza iz prethodne godine vrši iskazivanje izdataka po osnovu izmirenja obaveza iz ranijih godina u izvršenju budžeta tekuće godine u skladu sa članom 14. stav (9) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i članom 116. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/16) nije provodiva, jer je u toku revidiranog perioda značajno mijenjana odredba navedenog pravilnika, vezano za obuhvat ostalih izdataka po osnovu izmirenja obaveza iz ranijih godina.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

U 2017. godini u Fondu su bili u primjeni interni akti: Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, Pravilnik o internim kontrolnim postupcima, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila, Odluka o načinu korišćenja i visini iznosa

troškova reprezentacije, te interni akti koji definišu: blagajničko poslovanje, sprovođenje javnih nabavki, obračun plata i ugovaranje i pružanje usluga iz oblasti zdravstvene zaštite, Pravilnik o zaključivanju ugovora o kompenzaciji i cesiji, Uputstvo o procedurama praćenja realizacije zaključenih ugovora po Zakonu o javnim nabavkama kojim se definišu procedure praćenja svih zaključenih okvirnih sporazuma/ugovora između Fonda i dobavljača i Pravilnik o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora.

Za potrebe regulisanja ostvarivanja prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu donesen je značajan broj internih akata kod kojih su takođe prisutne učestale izmjene. Pravilnik o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj donosi se na godišnjem nivou (mijenja se svake godine), a vezano za Pravilnik o korišćenju zdravstvene zaštite izvan Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/11 i 72/12) donesena je Odluka Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 39/16) kojom je utvrđeno da član 26. Zakona o zdravstvenom osiguranju nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske jer zadire u osnovne ustavne principe i povređuje načelo podjele vlasti (član 26. glasi: korišćenje zdravstvene zaštite u inostranstvu reguliše Fond svojim aktima u skladu sa zakonom), kao i čl. 25. i 26. stav 2. ovog pravilnika. Fond je uputio inicijativu za izmjenu člana 26. Zakona o zdravstvenom osiguranju Narodnoj skupštini Republike Srpske polovinom 2016. godine, Zakonodavnom odboru i nadležnom skupštinskom radnom tijelu - Odboru za zdravstvo, rad i socijalnu politiku, te Vladi Republike Srpske. Nakon inicijative, Fond se u toku 2017. godine obraćao Narodnoj skupštini Republike Srpske i resornom ministarstvu, radi preduzimanja aktivnosti za koje su nadležni, ukazujući da je korišćenje zdravstvene zaštite u inostranstvu veoma važan segment prava na zdravstvenu zaštitu, ali izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju nisu izvršene do kraja revizije.

Odlukom Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16) u novembru 2016. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Fonda do okončanja postupka javne konkurencije. U toku revidirane godine Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske nije raspisalo javni konkurs za izbor direktora Fonda.

Odredbe člana 71. stav (2) Zakona o zdravstvenom osiguranju i člana 14. Statuta Fonda, koji definišu kao organe upravljanja: Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor, nisu usaglašene sa članom 15. Zakona o sistemu javnih službi, prema kojem su organi upravljanja Upravni odbor i direktor. Neusaglašenost propisa u toku revidirane godine nije riješena.

Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene iz 2014. godine stavljen je van snage, a novi Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Fondu od 22.10.2017. godine je usaglašen sa Zakonom o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16) i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u javnim službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/16).

Unutrašnja organizacija, način rada i poslovanja Fonda bliže su uređeni Statutom Fonda („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 06/04, 19/05, 63/08, 64/09, 105/09, 119/11, 113/14 i 30/16) i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Fondu (daljem tekstu: Pravilnik). Pravilnik iz 2014. godine često je mijenjan prethodnih godina i važio je do 30.09.2017. godine. Novi Pravilnik je donesen 15.08.2017. godine, izvršene su 3 izmjene i dopune pravilnika u 2017. godini, a sistematizovana su 573 radna mjesta sa 802 izvršilaca.

U Fondu je na početku godine bilo 713 zaposlenih, a na dan 31.12.2017. godine 724. zaposlenih.

Tokom godine radni odnos u Fondu je zasnovalo 45 izvršilaca, od kojih su 3 izvršioca primljena nakon okončanog postupka javnog oglašavanja na neodređeno vrijeme, a 42 izvršioca bez javnog oglašavanja - konkursa, od toga 2 izvršioca na neodređeno vrijeme,

36 izvršilaca na određeno vrijeme (7 zbog zamjene odsutnih radnika - bolovanje ili porodiljsko odsustvo i 29 zbog trenutnih potreba procesa rada) i 4 pripravnika. U toku 2017. godine radni odnos je prestao za 34 radnika (zbog isteka ugovora o radu 3, mirovanje prava iz radnog odnosa 4, zbog imenovanja na javnu funkciju 8, smrti radnika 1, otkazom od strane poslodavca 1, otkazom od strane radnika 1 i na osnovu sporazuma o prestanku 16). Izvršene su rotacije na druga radna mjesta kod 37 zaposlenih, od čega se 12 odnosi na rukovodna lica. Internim aktima Fonda nisu definisani uslovi i način zapošljavanja u Fondu.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se internim aktom definišu uslovi i način zapošljavanja u Fondu.

Knjiga ulaznih faktura u Fondu nije sačinjena u skladu sa čl. 11. stavovi 6. i 7 i 12. stav 5 Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 94/15), jer ne sadrži datum prijema fakture.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se knjiga ulaznih faktura sačinjava u skladu sa čl. 11. stavovi 6 i 7 i 12. stav 5 Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Nije dokumentovano da je, sa subjektima kod kojih je konstatovano neslaganje putem izvoda ostvorenih stavki, izvršeno usaglašavanje opravdanosti postojanja razlika kao i njihovog knjiženja po obavljenim usaglašavanjima, te nisu prezentovana neusaglašena stanja potraživanja i obaveza na dan popisa i razlozi zbog kojih usaglašavanje nije izvršeno, što nije u skladu sa članom 18. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članom 17. stav 7. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16). Nisu ispoštovane ni odredbe člana 20. stav 1. tačka 3. i 5. i stav 2. navedenog pravilnika i to:

- izvještaji komisija za popis potraživanja i obaveza, kao i Izvještaj Centralne popisne komisije ne sadrže uporedne preglede stvarnog i knjigovodstvenog stanja potraživanja i obaveza;
- u izvještaju Centralne popisne komisije navedeno je da su na dan 31.12.2017. godine obaveze u iznosu od 348.484.650 KM usaglašene, da obaveze koje se ne usaglašavaju iznose 49.269.903 KM (lična primanja radnika, ino konvencije, po sudskim rješenjima) i da su obaveze u iznosu od 34.752.008 KM neusaglašene, za koje nisu data odgovarajuća obrazloženja i
- izvještaj o izvršenom popisu nije dostavljen nadležnom organu u propisanom roku.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se prilikom provođenja popisa imovine i obaveza poštuju odredbe propisane članom 18. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i čl. 17. stav 7. i 20. stav 1. tačke 3. i 5. i stav 2. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

U notama je objelodanjeno da usaglašene obaveze iznose 348.484.650 KM, obaveze koje se ne usaglašavaju iznose 49.269.903 KM, a da neusaglašene obaveze iznose 34.752.008 KM. Uočeno je da postoji velika razlika u visini neusaglašenih obaveza objelodanjenih u Notama i u izvještaju za 2016. godinu (513.183 KM) i objelodanjenih u notama za 2017. godinu (34.752.008 KM). Po izjavi odgovornih u Fondu, određeni broj obveznika ne vodi u svojoj evidenciji potraživanja od Fonda po osnovu bolovanja, pa je prethodne godine objelodanjeno u notama da su te obaveze usaglašene.

Na zahtjev revizije dostavljena je struktura neusaglašenih obaveza u iznosu od 34.752.008 KM koju čine: obaveze po osnovu refundacije bolovanja (33.129.603

KM), obaveze za nabavku roba i usluga (2.637 KM), obaveze za nabavku stalne imovine u zemlji (20.779 KM) i obaveze prema zdravstvenim ustanovama (1.598.988 KM).

Na kraju 2017. godine, ostalo je neusaglašenih obaveza po osnovu refundacije bolovanja u iznosu od 33.129.603 KM. Po izjavi odgovornih u Fondu, u toku su aktivnosti oko usaglašavanja obaveza po osnovu refundacija bolovanja sa privrednim subjektima. U toku revizije, do 31.5.2018. godine usaglašene su obaveze po osnovu refundacija bolovanja u iznosu od 8.675.905 KM. Fond je potpisao Sporazum o saradnji sa Unijom udruženja poslodavaca Republike Srpske u 2018. godini radi efikasnijeg ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa u vezi sa stabilnošću funkcionisanja sistema zdravstvene zaštite i poboljšanjem uslova poslovanja na neodređeno vrijeme.

Fond je prezentovao pregled obaveza i potraživanja (izvoda otvorenih stavki) u kojem je navedeno da postoje neusaglašena stanja između Fonda i dobavljača. Nezavisnim konfirmacijama kod uzorkom odabranih (7) zdravstvenih ustanova potvrđeno je da kod pojedinih ustanova postoje različita neusaglašena stanja obaveza i potraživanja između Fonda i dobavljača koji se nalaze u pregledu Fonda (izvoda otvorenih stavki) i u dostavljenim konfirmacijama od zdravstvenih ustanova.

Obaveze koje se ne usaglašavaju objelodanjene u Notama u iznosu od 49.269.903 KM odnose se na: obaveze za ino osiguranje (47.719.440 KM), obaveze po rješenjima Poreske uprave Republike Srpske (177.411 KM), obaveze za lična primanja radnika (1.259.558 KM), obaveze prema fizičkim licima (7.850 KM), obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca (4.489 KM), obaveze za nabavku roba i usluga u inostranstvu (1.936 KM), obaveze po sudskim rješenjima (1.740 KM) i ostale obaveze (97.481 KM).

Fond je evidentirao Ugovore o ustupanju potraživanja - cesiji u 2017. godini u ukupnom iznosu od 38.353.427 KM, od toga ugovore iz 2017. godine u iznosu od 34.634.224 KM KM i ugovore iz 2016. godine u iznosu od 3.719.203 (nije poštovano načelo nastanka poslovnog događaja). Po ugovorima o cesiji zaključenim u 2016. i 2017. godini izmirene su obaveze u 2017. godini kao da su ugovori evidentirani u godinama u kojima su nastali, a isti su evidentirani u 2017. godini. Zbog navedenog, obaveze prema dobavljačima i zdravstvenim ustanovama u početnom stanju, u analitičkoj evidenciji nisu bile realno iskazane, ali isto nije uticalo na ukupno iskazane obaveze u finansijskim izvještajima.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se ugovori o cesiji evidentiraju u godini u kojoj su nastali i da se poštuje načelo nastanka poslovnog događaja u skladu sa članom 9. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članom 4. Uputstva o načinu prijema i evidentiranja ugovora o cesiji u Fondu.

U Fondu je organizovana Jedinica za internu reviziju koja je za svoj rad direktno odgovorna direktoru Fonda. Planom interne revizije za 2017. godinu planirano je i urađeno 18 revizija, te kontinuirano praćenje realizacije datih preporuka interne revizije i konsultantske aktivnosti svim sektorima Fonda, ukazano je na određene nepravilnosti, kao slabosti internih kontrola i date preporuke za otklanjanje istih. U godišnjem izvještaju interne revizije je navedeno da je od ukupno 83 date preporuke, provedena 51 preporuka, a 32 nisu provedene. V.d. direktora Fonda je, na osnovu člana 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, imenovao odgovorno lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole i dopisom obavijestio Centralnu jedinicu za harmonizaciju finansijskog upravljanja, kontrole i interne revizije.

U revidiranoj godini uglavnom su vršene kontrole od strane Sektora za zdravstvo i kontrolu koje se odnose na kontrolu primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite i kontrolu troškova lijekova. U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 21/14) kontrola ugovora zaključenih između Fonda i davalaca zdravstvenih usluga vrši se u zdravstvenim

ustanovama (javnim i privatnim) sa kojima Fond ima zaključene ugovore. Sačinjen je godišnji plan kontrole za 2017. godinu: kontrola troškova primarne zdravstvene zaštite, bolničkih troškova, troškova zdravstvene zaštite izvan Republike Srpske i kontrola troškova lijekova u apotekama. Sektor za zdravstvo i kontrolu je nakon izvršenih kontrola u 2017. godini podnosio Sektoru za finansije naloge o umanjeњу sredstava, kojima se zbog povreda ugovornih obaveza zdravstvenim ustanovama trebaju umanjiti mjesečne doznake u skladu sa članom 8. stav 5. Pravilnika o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora (objašnjeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja).

Uspostavljeni sistem internih kontrola ne obezbjeđuje u potpunosti da finansijski izvještaji Fonda ne sadrže greške i nepravilnosti, kao i potpunu primjenu računovodstvenih politika, aktivnosti i finansijskih transakcija sa nadležnom regulativom.

4. Nabavke

Plan javnih nabavki Fonda za 2017. godinu donesen je 28.12.2016. godine u vrijednosti od 123.919.859 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu PDV). Ukupna planirana vrijednost nabavki za 2017. godinu nakon sedam izmjena i dopuna iznosi 160.717.146 KM (bez PDV-a) i to: za potrebe Fonda u vrijednosti od 70.368.160 KM bez PDV-a (robe 24.779.535 KM, kredit 44.400.000 KM, ostale usluge 988.125 KM, neprioritetne usluge 98.700 KM i radovi 101.800 KM) i za potrebe zdravstvenih ustanova u vrijednosti od 90.348.986 KM bez PDV-a (nabavka lijekova i medicinskih sredstava).

U 2017. godini zaključeni su okvirni sporazumi/ugovori za nabavke ukupne vrijednosti od 73.240.811 KM (bez PDV-a) i to: za potrebe Fonda u vrijednosti od 18.961.795 KM (27% u odnosu na plan) i za potrebe zdravstvenih ustanova (centralizovane nabavke) u vrijednosti od 54.279.016 KM (61% u odnosu na plan). Provedeno je ukupno 400 postupaka javnih nabavki i to: 35 otvorenih postupaka u vrijednosti od 72.081.169 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 32.922 KM, 38 konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 674.603 KM, 229 direktnih sporazuma u vrijednosti od 284.309 KM i 97 postupaka nabavki usluga iz Aneksa II dio B u vrijednosti od 167.808 KM.

Najveći dio nerealizovanih nabavki za potrebe Fonda se odnosi na nabavku dugoročnog kreditnog zaduženja koje je planirano u iznosu od 44.400.000 KM (finansiranje nabavke integrisanog informacionog sistema 27.200.000 KM i finansiranje zakonom utvrđenih prava 17.200.000 KM), a realizovano u iznosu od 17.200.000 KM, te nabavku hardvera i softvera, elektronskih kartica i čitača za IZIS koja je planirana u iznosu od 23.247.863 KM, a nije realizovana.

Najveći dio nerealizovanih nabavki za potrebe zdravstvenih ustanova se odnosi na postupke koji su poništeni u vrijednosti od 13.522.222 KM (nabavke: hirurških konaca 1.356.293 KM, specifičnih lijekova 10.115.930 KM i trakica za šuk i lanceta 2.049.999 KM), odnosno nabavke potrošnog medicinskog materijala koje nisu okončane u toku 2017. godine u iznosu od 6.594.544 KM.

Uzorkom su obuhvaćene nabavke u ukupnoj vrijednosti od 46.748.610 KM (ili 64% ugovorenih nabavki) i to: 21 otvoreni postupak (45.923.676 KM), jedan ograničeni postupak (515.000 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (32.922 KM), četiri konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda (85.314 KM), četiri direktna sporazuma (23.890 KM) i nabavke usluga iz Aneksa II dio B (167.808 KM). Kod uzorkom obuhvaćenih nabavki nisu uočene materijalno značajne neusklađenosti sa procedurama definisanim Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 39/14).

5. Priprema i donošenje budžeta

Finansijski plan - budžet Fonda za 2017. godinu donesen je u skladu sa budžetskim kalendarom utvrđenim Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske i istim su planirani budžetski prihodi i primici u iznosu od 668.628.269 KM, kao i budžetski rashodi i izdaci. Budžetski prihodi planirani su u iznosu od 602.589.010 KM i budžetski rashodi u iznosu 582.378.126 KM, što je imalo za rezultat planiranje bruto budžetskog suficita u iznosu od 20.210.884 KM. Planiranjem neto izdataka za nefinansijsku imovinu u iznosu od 50.755.410 KM, planiran je budžetski deficit u iznosu od 30.544.526 KM. U visini planiranog budžetskog deficita planirano je finansiranje kao rezultat planiranih primitaka od zaduživanja i na taj način su uravnoteženi planirani budžetski rashodi i izdaci sa planiranim budžetskim prihodima i primicima.

Rebalansom su planirani prihodi i primici: doprinosi za socijalno osiguranje 570.786.950 KM, neporeski prihodi 3.816.800 KM, transfer Fondu od strane resornog Ministarstva 36.639.500 KM, primici od finansijske imovine i zaduživanja 61.489.000 KM i primici od nefinansijske imovine 5.200 KM. Budžetski rashodi i izdaci planirani su za: rashode za lična primanja 15.223.950 KM, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga 2.915.400 KM, doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja 576.096.800 KM, rashode finansiranja i druge finansijske troškove i rashodi transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti 5.748.200 KM, rashode po sudskim rješenjima 2.115.900 KM, transfere između različitih jedinica vlasti 330.000 KM, izdatke za nefinansijsku imovinu 22.869.600 KM, izdatke za otplatu dugova dugova 5.634.900 KM, izdatke za otplatu dugova prema drugim jedinicama vlasti 20.407.800 KM, ostale izdatke 17.000.000 KM i ostale izdatke između i unutar jedinica vlasti 443.100 KM.

Rebalansom je izvršeno povećanje budžetskih prihoda za 8.654.240 KM. Navedeno povećanje je rezultat povećanja transfera između budžetskih jedinica (29.739.500 KM) i smanjenja poreskih prihoda (16.717.130 KM) i neporeskih prihoda (4.368.130 KM). Primici za nefinansijsku imovinu su ostali na istom nivou, primici od finansijske imovine su smanjeni za 4.014.244 KM, primici od zaduživanja su ostali na istom nivou i ostali primici su povećani za 88.450 KM.

Sa donošenjem rebalansa najznačajnija promjena u okviru prihoda izvršena je na poziciji transfera između budžetskih jedinica (povećanje u iznosu od 29.739.500 KM u odnosu na prvobitni plan). Zbog promjena u načinu evidentiranja, a u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16) i naknadnim instrukcijama Ministarstva finansija, na poziciji transfera su prijedlogom rebalansa za 2017. godinu planirani prihodi za zdravstveno osiguranje RVI i PPB, izbjeglih i raseljenih lica, kao i participacija za RVI i PPB (6.451.220 KM). Osim ovih transfera planirani su: transferi po osnovu unapređenja uslova rada u zdravstvu (6.900.000 KM), transferi Fondu po osnovu člana 54. Zakona o zdravstvenom osiguranju (21.000.000 KM) i transfer Fondu za izmirenje obaveza prema dijaliznim centrima (2.000.000 KM). Takođe, na ovoj stavci su planirani i prihodi po osnovu sravnjenja sa Poreskom upravom Republike Srpske (260.083 KM), transferi od jedinica lokalne samouprave (13.500 KM) i transferi od ostalih jedinica vlasti (14.700 KM). Članom 54. Zakona o zdravstvenom osiguranju je definisano da u slučaju da ukupno prikupljena sredstva nisu dovoljna za pokrivanje zakonom utvrđenih prava Vlada Republike Srpske donosi odluku o načinu pokrivanja nedostajućih sredstava. Vlada Republike Srpske je dala saglasnost na prijedlog rebalansa bez izvršenih korekcija na poziciji transfera.

Budžetski rashodi u rebalansu finansijskog plana-budžeta u odnosu na finansijski plan - budžet povećani su po osnovu: rashoda zdravstvene zaštite (28.578.190 KM), rashoda finansiranja, drugih finansijskih troškova i rashoda transakcija razmjene između ili unutar

jedinica vlasti (2.871.703 KM) i transfera između različitih jedinica vlasti (330.000 KM). Smanjenji su rashodi po osnovu: korišćenja roba i usluga (1.201.000 KM) rashoda finansiranja i drugih finansijskih troškova (5.090.869 KM) i rashoda po sudskim rješenjima (1.484.100 KM). Rashodi za lična primanja su ostali na istom nivou. Izdaci za nefinansijsku imovinu su smanjeni za 27.885.810 KM, što je rezultat smanjenja izdataka za proizvedenu stalnu imovinu (28.657.010 KM), izdataka za neproizvedenu stalnu imovinu (49.200 KM) i povećanja izdataka za strateške zalihe (820.000 KM) i izdataka za zalihe materijala i robe (400 KM). Izdaci za otplatu dugova smanjeni su za 3.985.579 KM, a ostali izdaci povećani su za 11.976.646 KM.

Po dobijanju saglasnosti od strane Vlade Republike Srpske na prijedlog rebalansa finansijskog plana - budžeta Fonda za 2017. godinu, Upravni odbor Fonda donio je 01.12.2017. godine Odluku o usvajanju rebalansa finansijskog plana -budžeta i Odluku o izvršenju rebalansa finansijskog plana - budžeta Fonda za 2017. godinu, a odgovorno lice Fonda je dostavilo izjavu o fiskalnoj odgovornosti u skladu sa čl. 4. stav 2. i 10. stav 2. Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15).

Do 31.12.2017. godine izvršene su realokacije u ukupnom iznosu od 6.795.834 KM po rješenju v.d. direktora. Prva realokacija od 21.12.2017. godine u iznosu od 4.425.534 KM sa pozicije 4172 - rashodi za provođenje reforme i poboljšanje uslova rada u zdravstvu (primarni i sekundarni nivo) na poziciju 4172 - ostale usluge primarne zdravstvene zaštite 200.000 KM i 4172 - usluge zdravstvene zaštite u bolnicama 4.225.534 KM. Druga realokacija od 21.12.2017. godine u ukupnom iznosu od 2.370.300 KM sa pozicije 4172 - poboljšanje uslova rada u zdravstvu (primarni i sekundarni nivo) 2.320.300 KM i sa pozicije 6319 -ostali izdaci 50.000 KM na poziciju 4172 - doznake po osnovu zdravstvenog osiguranja 2.320.300 KM i na poziciju 6313 - izdaci po osnovu avansa 50.000 KM.

6. Finansijski izvještaji

Fond ima status budžetskog korisnika i prema članu 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) vrši godišnje izvještavanje za određene jedinice vlasti, na obrascima definisanim članovima 46. i 47. navedenog pravilnika.

U obrascima finansijskih izvještaja, izuzev Bilansa stanja, nisu popunjene kolone koje se odnose na prethodnu godinu, što nije u skladu sa članovima 18, 19, 27, 40, 41. i 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika. Odstupanje u primjeni odredbi Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika koje se odnose na iskazivanje uporednih podataka o prihodima, rashodima, primicima i izdacima, prilivima i odlivima gotovine za prethodnu godinu je posljedica primjene novog Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16 i 115/17) kojim su izmijenjeni struktura i sadržaj pojedinih pozicija (prihoda, rashoda, primitaka i izdataka). Zbog tih promjena i zbog uvođenja novih pozicija koje nisu bile sadržane u ranijem kontnom okviru, retroaktivno prepravljanje podataka prezentovanih u finansijskim izvještajima za prethodnu godinu nije vršeno, kako je propisano članom 125. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/17).

Prema odredbama člana 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, godišnji finansijski izvještaji Fonda imaju karakter finansijskih izvještaja u smislu odredbi i zahtjeva Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS-JS), tako da neiskazivanje uporednih podataka za prethodnu godinu u bilansu uspjeha, bilansu novčanih tokova i periodičnim izvještajima o izvršenju budžeta za revidiranu godinu

predstavlja odstupanje od odredbi MRS -JS 1 Presentacija finansijskih izvještaja (paragrafi: 15, 23 i 53 -58).

Uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja budžetski korisnici su dužni da, pored ostalog, sačine i pisano obrazloženje uz poseban osvrt na uzroke značajnih razlika u odnosu na plan i prethodnu godinu i bilo kakva druga kretanja finansijskih pokazatelja, u skladu sa članom 46. stav (5) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS - JS 1 Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 56), što nije učinjeno (tačka 6.9).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Upravni odbor Fonda je na sjednici održanoj 29.3.2018. godine usvojio Izvještaj o realizaciji godišnjeg plana rada i Izvještaj o izvršenju rebalansa budžeta Fonda i uputio Vladi Republike Srpske. Vlada Republike Srpske je usvojila navedene izvještaje zaključkom od 08.05.2018. godine.

U odnosu na budžetski okvir Fonda definisan Odlukom o usvajanju rebalansa finansijskog plana - budžeta Fonda za 2017. godinu u iznosu od 672.737.450 KM, izvršenje rebalansa finansijskog plana - budžeta Fonda (ukupni rashodi i izdaci) za 2017. godinu iznosi 643.838.671 KM ili 96%.

6.1.1. Prihodi i primici

Budžetski prihodi su iskazani u iznosu od 610.210.340 KM, što je u okviru rebalansom planiranih prihoda. Čine ih poreski prihodi, neporeski prihodi i transferi između različitih jedinica vlasti.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 590.354.212 KM i viši su za 3% u odnosu na rebalansom planirane prihode. Odnose se na: raspoređene doprinose sa računa javnih prihoda u korist računa Fonda u periodu od 01.01-31.12.2017. godine - B2 obrazac (558.886.593 KM) i po osnovu provedene multilateralne kompenzacije (13.147.615 KM) koji su usaglašeni sa Ministarstvom finansija Republike Srpske, prihode od ino osiguranja (18.467.351 KM), prihode po osnovu provedene multilateralne kompenzacije sa Fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske (773.464 KM) i sa Ministarstvom za izbjeglice i raseljena lica (921.692 KM) i ostale prihode (881 KM).

Prihodi po osnovu ino - osiguranja su iskazani u iznosu od 18.697.103 KM i viši su za 59% u odnosu na rebalansom planirane. Prema izvještaju o realizaciji godišnjeg plana rada najveći dio prihoda se odnosi na paušalne prihode po konvencijama o socijalnom osiguranju sa Slovenijom (5.247.193 KM), Njemačkom (3.671.060 KM) i Austrijom (2.971.687 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 3.980.755 KM i viši su za 4% u odnosu na rebalansom planirane prihode. Odnose se na: prihode od finansijske i nefinansijske imovine u iznosu od 3.690.877 KM (prihode od kamata na gotovinu i gotovinske ekvivalente 4.935 KM i prihode od kamata na zajmove date zdravstvenim ustanovama 3.685.943 KM), prihode od pružanja javnih usluga (2.000 KM), prihode od finansijske imovine i nefinansijske imovine unutar iste jedinice vlasti (23.744 KM) i ostale prihode (264.134 KM).

Prihodi od finansijske imovine i nefinansijske imovine unutar iste jedinice vlasti (23.744 KM) odnose se na prihode po osnovu zakupa od drugih jedinica vlasti i pogrešno su klasifikovani.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se prihodi od zakupa evidentiraju u skladu sa članom 130. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 15.875.373 KM i niži su za 57% u odnosu na rebalansom planirane transfere. Čine ih: transferi od entiteta,

transferi od jedinica lokalne samouprave (49.377 KM), transferi od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (44.569 KM) i transferi od ostalih jedinica vlasti (51.778 KM).

Transferi od entiteta iskazani su u iznosu od 15.729.649 KM, a odnose se na:

- transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite koji su iskazani u iznosu od 8.900.000 KM, od čega u iznosu od 6.900.000 KM za unapređenje uslova rada u zdravstvu, dok se u iznosu od 2.000.000 KM odnose na Sporazum o načinu plaćanja duga Fonda prema dijaliznim centrima u Republici Srpskoj po osnovu pružanja usluge dijalize za pacijente sa dijagnozom poremećaja rada bubrega. Sporazumom o načinu plaćanja duga od 12.09.2017. godine koji je potpisan između Fonda koga zastupa v.d. direktora Fonda i Vlade Republike Srpske koju zastupaju ministar zdravlja i socijalne zaštite i ministar finansija s jedne strane i Fresenius Medical Care Deutschland GmbH (zdravstvena ustanova „Fresenius Medical Care Centar za dijalizu“ Šamac i „International Dialysis Centers BV“ Banja Luka) s druge strane, je ugovoren način plaćanja duga koji preuzima Vlada Republike Srpske u skladu sa Zaključkom od 10.08.2017. godine, koji Fond ima prema povjeriocima na osnovu potpisanih ugovora o pružanju usluga hemodijalize. Plaćanje ukupnog duga koji preuzima Vlada Republike Srpske na dan 31.05.2017. godine iznosi 78.277.787 KM. Ugovorom je definisano da povjerioci odobravaju dužniku smanjenje od 9% iznosa ukupnog duga, nakon čega ukupan dug na dan 31.05.2017. godine u iznosi 71.232.786 KM (diskontovani dug), s tim da povjerioci oslobađaju dužnika plaćanja zateznih kamata u odnosu na ukupan dug u iznosu od 16.183.065 KM. Strane su se dogovorile da se plaćanje duga u 2017. godini izvrši u iznosu od 2.000.000 KM u četiri jednake rate po 500.000 KM, počev od 15.09.2017. godine, a ostale rate svakog 15. u mjesecu do kraja 2017. godine. Preostali iznos od 69.232.786 KM platiće se u 92 jednake mjesečne rate u iznosu od 752.530 KM počevši od 10.01.2018. godine. Članom 4. Protokola od 13.09.2017. godine o realizaciji Sporazuma o načinu plaćanja duga, koji je potpisan između Fonda, Vlade Republike Srpske (Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite i Ministarstva finansija Republike Srpske) je definisano da:

- Ukupan dug – obaveze u iznosu od 78.277.787 KM ostaju evidentirane u poslovnim knjigama Fonda, reklasifikovane na poziciju dugoročnih obaveza, koje će se prenositi na kratkoročne obaveze u skladu sa predviđenom dinamikom otplate.
- Ukupan dug – obaveze, nakon umanjenja od 9% predviđenog Sporazumom ukupno iznose 71.232.786 KM (diskontovani dug).

Vlada Republike Srpske će, u skladu sa godišnjim anuitetima, obezbijediti sredstva u budžetu Republike Srpske u okviru Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, na poziciji transfera Fondu zdravstvenog osiguranja za izmirenje obaveza prema dijaliznim centrima. Novčana sredstva transfera u iznosu anuiteta doznačavaće se sa jedinstvenog računa trezora Republike na bankovni račun Fonda, najkasnije do 8. u mjesecu za tekući mjesec. Prema izvještaju o utrošku sredstava za 2017. godinu, doznačena sredstva transfera Fondu u iznosu od 6.900.000 KM su usmjerena na izmirenje obaveza po zaključenim ugovorima za nabavku medicinske opreme u iznosu od 1.100.533 KM (za sterilizaciju i dezinfekciju medicinskog materijala Geting International 829.548 KM i opreme od Bosnamed 270.985 KM), rate kredita za proširenje kapaciteta Opšte bolnice Gradiška (973.933 KM), za finansiranje drugog pokušaja vantjelesne oplodnje (400.000 KM) i za dodatna sredstva za finansiranje zdravstvenih ustanova sekundarnog i tercijarnog nivoa, kao i domova zdravlja (4.425.534 KM);

- transfere od Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske u iznosu od 6.003.364 KM (za doprinose 1.839.622 KM i participaciju 4.163.742 KM);
- transfere od Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske u iznosu od 181.396 KM i

- transfere po zapisnicima o poravnanju više i pogrešno uplaćenih poreza i doprinosa Poreske uprave Republike Srpske (644.889 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu (3.472 KM) odnose se na primitke od prodaje opreme (motornog vozila i kancelarijskog namještaja).

Primici od finansijske imovine su iskazani u iznosu od 17.288.083 KM, a odnose se na primitke od naplate zajmova datih: zdravstvenim ustanovama (17.252.356 KM), fizičkim licima (11.199 KM) i radnicima Fonda (24.528 KM).

Primici od zaduživanja su iskazani u iznosu od 17.200.000 KM i niži su za 61% od rebalansom planiranih, a odnose se na primitke od uzetih zajmova od komercijalnih banaka: Nove banke a.d. Banja Luka (7.200.000 KM) i NLB Banke a.d. Banja Luka (10.000.000 KM).

Ostali primici su iskazani u iznosu od 1.350.509 KM, a čine ih primici po osnovu depozita i kaucija (22.143 KM) i primici po osnovu avansa (1.328.365 KM).

Primici po osnovu avansa odnose se na primitke po osnovu primljenih avansa u zemlji za uplaćene depozite po osnovu licitacije za prodaju službenog vozila (16.303 KM) i imputirane primitke po osnovu avansa u inostranstvu (datih u prethodnoj ili ranijim godinama za liječenje, a koji su zatvoreni u tekućoj godini) u iznosu od 1.312.062 KM.

Ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazani su u iznosu od 6.235.057 KM, a planirani u iznosu od 443.100 KM. Odnose se na primitke od naplate naknada koje se refundiraju od fondova (385.882 KM) i primitke od više raspoređenih sredstava Fondu putem multilateralne kompenzacije (5.849.175 KM). Budžetom za 2017. godinu planirani su ostali primici iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti po osnovu refundacije za naknadu za porodijsko odsustvo i bolovanje koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja u iznosu od 443.100 KM, dok primici od multilateralne kompenzacije nisu planirani iz razloga što je novim računovodstvenim politikama uslijedila izmjena načina evidentiranja efekata nastalih multilateralnom kompenzacijom i cesijom.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Budžetski rashodi Fonda su iskazani u iznosu od 667.196.073 KM, što je za 2% niže u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na tekuće rashode osim rashoda obračunskog karaktera i transfere između različitih jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja su iskazani u iznosu od 14.712.436 KM, što je za 3% niže u odnosu na rebalansom planirane. Odnose se na rashode za: bruto plate zaposlenih (13.761.639 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (241.267 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (583.847 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (125.683 KM). Na odabranom uzorku je utvrđeno da su rashodi za lična primanja obračunati i isplaćeni u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/14 i 116/16), Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u javnim službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 69/16), Pojedinačnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u Fondu i Pravilnikom o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla za zaposlene u Fondu.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani u ukupnom iznosu od 2.298.266 KM i niži su za 21% u odnosu na rebalansom planirane rashode.

Rashodi po osnovu zakupa su iskazani u iznosu od 26.586 KM, a odnose se na rashode za zakup poslovnih prostora za poslovnice Fonda.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga su iskazani u iznosu od 1.302.879 KM. Odnose se na rashode po osnovu: utroška električne energije (246.205 KM), centralnog grijanja (106.822 KM), ostalih troškova energije (6.625 KM), komunalnih usluga (74.380 KM), obezbjeđenja imovine (35.100 KM), fiksnih telefona (127.228 KM), mobilnih telefona (133.447 KM), interneta (32.675 KM), poštanskih usluga (279.217 KM) i ostalih komunikacionih usluga (261.180 KM).

Rashodi za režijski materijal su iskazani u iznosu od 86.374 KM, a odnose se na rashode za: kancelarijski materijal (59.598 KM), materijal za održavanje čistoće (16.268 KM) i stručnu literaturu i dnevnu štampu (10.508 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 59.637 KM, a odnose na rashode za tekuće održavanje: objekata (32.596 KM), vozila (14.108 KM) i kancelarijske, grijne, rashladne i ostale opreme (12.933 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani u iznosu od 61.178 KM, a odnose se na rashode službenog putovanja i smještaja: u zemlji (16.626 KM), u inostranstvu (11.283 KM) i troškove goriva (33.269 KM).

Rashodi za stručne usluge su iskazani u iznosu od 513.511 KM, a odnose se na rashode za usluge: finansijskog posredovanja (64.914 KM), osiguranja vozila, zaposlenih i imovine (34.252 KM), štampanja, grafičke obrade, kopiranja, (36.477 KM), objavljivanja tendera, oglasa i informativnih tekstova (30.044 KM), pravne i administrativne usluge (51.567 KM), usluge procjene i vještačenja (1.933 KM), za kompjuterske usluge (28.489 KM) i ostale stručne usluge (265.835 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi su iskazani u iznosu od 248.101 KM, a odnose se na rashode za: stručno usavršavanje zaposlenih (20.028 KM), bruto naknade volonterima (3.731 KM), bruto naknade članovima upravnog i nadzornog odbora (94.996 KM), bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (15.091 KM), bruto naknade po ugovorima o djelu (32.742 KM), reprezentaciju (47.274 KM), doprinose za profesionalnu rehabilitaciju invalida (29.437 KM), takse i naknade i ostale rashode (4.802 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 3.793.041 KM, a odnose se na: rashode po osnovu kamata na primljene zajmove od banaka u zemlji (3.724.045 KM), troškove servisiranja primljenih zajmova (61.000 KM) i rashode po osnovu zateznih kamata (7.996 KM).

Doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja su iskazane u iznosu od 566.174.988 KM. Odnose se na rashode: za naknade po osnovu refundacije neto plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad (12.202.520 KM), primarnog nivoa zdravstvene zaštite (179.904.416 KM), sekundarnog nivoa zdravstvene zaštite (302.248.799 KM), tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite (48.763.169 KM), proteza, ortopedskih i drugih pomagala (8.090.019 KM) i za usluge socijalne zaštite u inostranstvu (14.966.065 KM).

Po nalazu revizije, rashodi za doznake po osnovu zdravstvenog osiguranja su iskazani više za 253.555 KM zbog toga što nisu evidentirana umanjena mjesečnih doznaka ugovorenih sredstava zdravstvenim ustanovama za izvršene usluge nakon izvršenih kontrola Sektora za zdravstvo i kontrolu i utvrđenih povreda ugovorenih obaveza za 2017. godinu, što nije u skladu sa članom 8. stav 5. Pravilnika o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora.

Rashodi za doznake po osnovu zdravstvenog osiguranja su iskazani više i za 120.240 KM zbog toga što nisu evidentirana umanjena priznate realizacije zdravstvenim ustanovama za izvršene zdravstvene usluge po Modelu I po osnovu tačke 4. Odluke o načinu finansiranja sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/17), alineja 7 i alineje 10-15. nakon izvršenih kontrola provođenja ugovora Sektora za zdravstvo i kontrolu za 2017. godinu. Zbog više iskazanih rashoda za doznake u ukupnom iznosu od 373.795 KM, više su iskazane obaveze za doznake i negativan finansijski rezultat tekuće godine za isti iznos.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se evidentiraju umanjena mjesečnih doznaka zdravstvenim ustanovama zbog povreda ugovornih obaveza, utvrđenim u zapisniku o izvršenoj kontroli u skladu sa članom 8. stav 5. Pravilnika o načinu i postupku kontrole provođenja ugovora.

Prema članu 125. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 106/09 i 44/15), Fond ugovara pružanje zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama na osnovu zdravstvenog stanja stanovništva, broja i starosne strukture stanovništva, stepena urbanizacije, razvijenosti i saobraćajne povezanosti pojedinih područja, jednake dostupnosti zdravstvene zaštite, potrebnog obima zdravstvenih usluga i ekonomskih mogućnosti.

Odnosi između Fonda i zdravstvenih ustanova u vezi sa pružanjem zdravstvene zaštite osiguranih lica regulišu se ugovorom, shodno članovima 56, 57. i 58. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09 i 110/16). Zaključivanje ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima u 2017. godini između Fonda i zdravstvenih ustanova u Republici Srpskoj (javnih i privatnih) vršeno je u skladu sa Pravilnikom o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima usluga u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/17). Ugovorom se definišu vrsta, obim i kvalitet zdravstvenih usluga koje se pružaju osiguranim licima Fonda, plaćanje ugovorenih usluga, program zdravstvene zaštite, način obračunavanja usluga, način rješavanja spornih pitanja i druga međusobna prava i obaveze. Odlukom o načinu finansiranja sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2017. godini propisan je kombinovani način plaćanja (po modelu I, II, III i IV). Zdravstvene usluge su pružane i inoosiguranicima u skladu sa međunarodnim sporazumima.

Na kraju godine vršeno je usaglašavanje pripadajućih sredstava i stanja obaveza sa zdravstvenim ustanovama po obračunima za period 01.01-31.12.2017. godine. Po konačnom obračunu sa zdravstvenim ustanovama iskazano je prekoračenje izdatih lijekova na recept u vrijednosti od 10.251.261 KM.

Upravni odbor Fonda je 30.01.2018. godine donio odluke o plaćanju opravdano prekoračenih zdravstvenih usluga po Modelu I (izvršenih usluga iznad ugovorenih) u iznosu od 2.395.821 KM, koje su utvrđene u skladu sa ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa prilikom pružanja zdravstvenih usluga osiguranim licima u 2017. godini. Na osnovu izvještaja Arbitražne komisije za utvrđivanje opravdanosti prekoračenja ugovorenih sredstava od strane bolnica i analize Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite radi se o uslugama koje su se morale neodložno pružiti zbog zdravstvenog stanja osiguranih lica i nisu mogle biti odložene odnosno planirane putem liste čekanja. Opravdana prekoračenja su iskazale: JZU Univerzitetski klinički centar Republike Srpske (670.000 KM), JZU Bolnica Gradiška (413.000 KM), JZU Bolnica „Dr Mladen Stojanović“ Prijedor (266.000 KM), Univerzitetska bolnica Foča (311.000 KM), JZU Bolnica „Sveti apostol Luka“ Doboj (487.000 KM), Zavod za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“ Banja Luka (190.000 KM), Bolnica iz hirurških oblasti Jelena (872 KM), Bolnica iz hirurških oblasti Neovita Pale (33.642 KM), Bolnica iz hirurških oblasti „S.tetik“ (18.946 KM) i Bolnica iz hirurških oblasti „Dr. Kostić (5.360 KM).

Naknade po osnovu refundacija neto plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad su iskazane u iznosu od 12.202.520 KM i evidentirane su na mjesečnom nivou na osnovu rješenja o odobrenim refundacijama sredstava. Navedena rješenja Fond donosi na osnovu dostavljenih zahtjeva za refundaciju bolovanja, podnesenih od strane poslodavaca, za radnike koji su koristili bolovanje preko 30 dana. Shodno činjenicama da za ostvarivanje prava na refundaciju po navedenom osnovu poslodavac, prema Pravilniku o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, mora biti ažuran sa uplatom doprinosa na isplaćene naknade plata, da nije propisan rok za dostavljanje navedenih zahtjeva i da prema članu 373. Zakona o obligacionim odnosima pravo iz koga proističu povremena potraživanja zastarijeva za pet godina, poslodavci u većini slučajeva ne dostavljaju zahtjeve mjesečno, nego podnesu jedan zahtjev za refundaciju naknada za više mjeseci bolovanja, zbog čega se javljaju značajna odstupanja

u iskazanim troškovima po mjesecima, a rashodi tekućeg perioda terete refundacijama za naknade isplaćene u prethodnim periodima.

Rashodi usluga primarne zdravstvene zaštite su iskazani u iznosu od 179.904.416 KM, a odnose se na rashode za: usluge primarne zdravstvene zaštite koje su fakturisale zdravstvene ustanove na bazi ugovora (104.072.412 KM), lijekove na recept (71.433.332 KM), lijekove za specifična oboljenja (540 KM) i ostale usluge primarne zdravstvene zaštite (4.398.132 KM).

Rashodi usluga sekundarne zdravstvene zaštite su iskazani u iznosu od 302.248.799 KM, a odnose se na rashode: konsultativno specijalističke zdravstvene zaštite (36.932.884 KM), bolničkog liječenja (166.875.076 KM), dijagnostičkih usluga (20.540.875 KM), usluga koje se posebno fakturišu (38.544.092 KM), usluga hemodijalize (36.384.169 KM) i usluga prevoza u bolnice (2.971.703 KM).

Rashodi za usluge hemodijalize (36.384.169 KM) se odnose na usluge iskazane na osnovu faktura ispostavljenih u skladu sa ugovorima zaključenim sa dijaliznim centrima u Republici Srpskoj koji su organizovani po modelu Javno privatnog partnerstva sa kompanijama International Dialysis Centres BV (Međunarodni centar za dijalizu) Amsterdam – Holandija i Fresenius Medical Care Deutschland GmbH.

Rashodi usluga tercijarne zdravstvene zaštite su iskazani u iznosu od 48.763.169 KM, a odnose se na rashode za: konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu (3.832.734 KM), bolničko liječenje (23.459.428 KM), dijagnostičke usluge (20.686.904 KM) i usluge koje se posebno fakturišu (784.103 KM).

Rashodi ugradnje proteza, ortopedskih i drugih pomagala su iskazane u iznosu od 8.090.019 KM, a odnose se na troškove ortopedskih i protetičkih sredstava, ortopedskih i ortotičkih pomagala koje se u skladu sa Pravilnikom o pravu na medicinska sredstva („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/12, 59/14, 94/14, 100/14, 61/16 i 7/17) dodjeljuju privremeno ili trajno osiguranim licima.

Rashodi pružaočima usluga socijalne zaštite u inostranstvu su iskazani u iznosu od 14.966.065 KM, a odnose se na troškove liječenja u inostranstvu (1.306.657 KM) i troškove ino osiguranja – konvencija (13.659.408 KM).

Troškovi liječenja u inostranstvu priznati su na osnovu Pravilnika o korišćenju zdravstvene zaštite izvan Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 68/11, 72/12, 58/17 i 102/17).

Troškovi ino osiguranja – konvencija odnose se na korišćenje zdravstvene zaštite osiguranih lica prilikom boravka u inostranstvu na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, u državama sa kojima je Bosna i Hercegovina zaključila ili preuzela međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju. Troškovi inostranog osiguranja po konvencijama su priznati u visini procijenjenih paušalnih troškova za tekuću godinu u skladu sa članom 39. stav 8. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama Fonda. Primijenjena računovodstvena politika je objavljena u Napomenama uz finansijske izvještaje, što je u skladu sa MRS - JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf, 132 (c) i članom 46. tačka 6) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi između jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 6.751.430 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata na indirektno kreditno zaduženje (na zajmove primljene od entiteta 2.822.547 KM i kamate po zajmovima primljenim od entiteta koji se refundiraju od zdravstvenih ustanova 3.928.883 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 413.934 KM odnose se na rashode po osnovu: glavnice (9.941 KM), kamate (48.502 KM) i troškove izvršnog postupka (355.491 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 162.272 KM, a odnose se na knjigovodstveno evidentiranje salda nakon izvršenog poravnanja više ili

pogrešno uplaćenih javnih prihoda između korisnika javnih prihoda, a prema Instrukciji Ministarstva finansija.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u ukupnom iznosu od 20.380.666 KM, što je za 11% niže u odnosu na rebalansom planirane. Odnose se na izdatke za: proizvedenu stalnu imovinu (386.338 KM), neproizvedenu stalnu imovinu (142.755 KM), strateške zalihe (19.839.186 KM) i zalihe materijala, robe i sitnog inventara (12.387 KM).

Izdaci za strateške zalihe iskazani su u iznosu od 19.839.186 KM, što je niže za 10% u odnosu na rebalansom planirane. Najznačajniji izdaci odnose se na nabavke strateških lijekova: insulinskih preparata (14.794.478 KM), traka i lanceta (125.565 KM), vakcina (2.533.875 KM), lijekova za specifična oboljenja (2.365.095 KM), antituberkulotika (20.173 KM), pejsmekera i ostalih strateških lijekova.

Izdaci za otplatu dugova su iskazani u iznosu od 26.613.358 KM, a odnose se na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji od banaka (5.739.863 KM) i na izdatke za otplatu primljenih zajmova u zemlji od entiteta - indirektno kreditno zaduženje (20.873.495 KM).

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 2.538.279 KM, a odnose se na ostale izdatke (2.132.031 KM) i izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (406.248 KM).

Ostali izdaci se odnose na izdatke po osnovu avansa u zemlji i inostranstvu (2.047.185 KM) i ostale izdatke za izmirenje obaveza iz ranijeg perioda (84.846 KM).

Izdaci po osnovu avansa se odnose na izdatke po osnovu: avansa za liječenje osiguranih lica u inostranstvu koji se zatvaraju u sledećoj ili narednim godinama (667.833 KM), avansa datih zdravstvenim ustanovama u inostranstvu (23.441 KM) i ostalih avansa datih kupcima i bankama (355.911 KM).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (406.248 KM) se odnose na izdatke za isplaćene naknade koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.1.3. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 8.448.791 KM, što predstavlja razliku između iskazanih budžetskih sredstava (652.287.431 KM) i budžetskih izdataka (643.838.670 KM). S obzirom da su u 2017. godini rashodi za doznake više iskazani za 373.795 KM (objašnjeno pod tačkom 6.1.2.) budžetski rashodi i izdaci su precijenjeni, a razlika u finansiranju je potcijenjena za navedeni iznos.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 658.066.893 KM a čine ih: budžetski prihodi u iznosu od 610.210.340 KM (poreski prihodi, neporeski prihodi i transferi između različitih jedinica vlasti) i prihodi obračunskog karaktera u iznosu od 47.856.553 KM. Budžetski prihodi obrazloženi su pod tačkom 6.1.1. izvještaja.

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 37.434.436 KM, a čine ih najvećim dijelom: finansijski prihodi obračunskog karaktera (248.695 KM), prihodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine (23.602.329 KM), dobiti od prodaje imovine (3.258 KM) i ostali prihodi (13.579.948 KM).

Finansijske prihode obračunskog karaktera najvećim dijelom čine: prihodi od kamata na zajmove date zdravstvenim ustanovama (244.125 KM) i prihodi po osnovu obračunatih pozitivnih kursnih razlika (4.392 KM).

Prihode od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine čine: ostali prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine po Izvještaju Poreske uprave Republike Srpske (22.446.834 KM), prihodi po osnovu usklađivanja fer vrijednosti akcija (511.470 KM) i prihodi po osnovu inoosiguranja koja su klasifikovana kao nenaplativa (644.025 KM).

Ostale prihode obračunskog karaktera najvećim dijelom čine potraživanja po osnovu inoosiguranja (12.887.578 KM).

Prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa su iskazani u iznosu od 17.448.097 KM, a čine ih: prihodi po osnovu izmirenja obaveza za doprinose putem obveznica (112.961 KM) i prihodi na osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske (17.335.137 KM).

Ostali prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i prihodi po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa iskazani su na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01-31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske na osnovu odredbi člana 13. stav 4. Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 47/12) i Uputstva o primjeni MRS - JS 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 116/13).

Prihodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti su u iznosu od 7.028.434 KM iskazani kao dugovni saldo prihoda obračunskog karaktera. Odnose se na: prihode po osnovu zakupa (2.454 KM), prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa Fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske iskazane kao dugovni saldo 724.012 KM i prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske iskazane kao dugovni saldo 6.304.422 KM. Transakcije po osnovu prodaje i izvršenih usluga evidentiraju se na obračunskom osnovu u momentu nastanka potraživanja, a prilikom naplate tih potraživanja, sistemskim knjiženjima u GKT umanjuju se prihodi obračunskog karaktera u korist iskazivanja odgovarajuće vrste prihoda od prodaje. Zbog takvog načina evidentiranja i zbog toga što se salda prihoda ne prenose u narednu godinu došlo je do iskazivanja dugovnog salda prihoda obračunskog karaktera, koji je nastao na osnovu razlike između više naplaćenih prihoda (iz prethodnih godina) od Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske (9.743.358 KM) od iznosa priznatih prihoda obračunskog karaktera u 2017. godini (9.019.346 KM) i na osnovu razlike između više naplaćenih prihoda od Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske (66.304.422 KM) od iznosa priznatih prihoda obračunskog karaktera u 2017. godini (60.000.000 KM).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 667.196.037 KM, a čine ih: budžetski rashodi u iznosu od 594.306.367 KM i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 72.889.706 KM. Budžetski rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 72.889.706 KM, a čine ih rashodi po osnovu: nabavne vrijednosti realizovanih strateških zaliha (21.310.280 KM), obračunate amortizacije (1.420.706 KM), finansijskih rashoda obračunskog karaktera po osnovu obračunatih negativnih kursnih razlika (14.847 KM), usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 50.075.842 KM (uglavnom potraživanja i akcija) i ostalih rashoda obračunskog karaktera (68.031 KM).

Ukupno obračunata amortizacija iskazana je u iznosu od 1.420.706 KM, primjenom proporcionalne metode po godišnjim stopama u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 110/16) koji je na snazi od 01.01.2017. godine.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za 2017. godinu iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 9.129.180 KM, kao razlika iskazanih prihoda (658.066.893 KM) i rashoda (667.196.073 KM). Po nalazu revizije negativan finansijski rezultat tekuće godine iskazan je više za 373.795 KM jer su više iskazani rashodi za doznake po osnovu zdravstvenog osiguranja (obrazloženo pod tačkom 6.1.2. Izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja je iskazana u iznosu od bruto vrijednosti 307.218.906 KM, ispravke vrijednosti 167.556.093 KM i neto vrijednosti 139.662.813 KM, a čine je: gotovina i gotovinski ekvivalenti, kratkoročni plasmani, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 1.538.479 KM, a odnose se na novčana sredstva u blagajni (423 KM) i na računima banaka (1.538.056 KM).

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu od 22.623.534 KM, a odnose se na reklasifikovane dugoročne zajmove koji dospijevaju na naplatu do godinu dana: zajmove date zdravstvenim ustanovama (22.590.390 KM) i stambene zajmove zaposlenima (33.144 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u bruto iznosu od 275.047.328 KM, ispravke vrijednosti 167.526.759 KM i neto vrijednosti 107.520.569 KM. Odnose se najvećim dijelom na potraživanja: po osnovu prodaje i izvršenih usluga (2.939 KM), za kamate i druge finansijske prihode (444.809 KM), od zaposlenih (15.486 KM), za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (44.325.970 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (62.731.315 KM).

Potraživanja za kamate i druge finansijske prihode odnose se na potraživanja po osnovu datih stambenih kredita (55.986 KM) i potraživanja za kamate od zdravstvenih ustanova po osnovu indirektnih zaduženja za mjesec decembar (388.645 KM).

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (44.325.970 KM) odnose se na potraživanja za nenaplaćene i reprogramirane doprinose koji su evidentirani na osnovu Izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01-31.12.2017. godine Poreske uprave Republike Srpske u skladu sa Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj i Uputstva o primjeni MRS JS 23 – Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 66.353.036 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 3.621.721 KM i neto vrijednosti 62.731.315 KM. Čine ih najvećim dijelom: potraživanja po osnovu ino osiguranja - konvencije (61.756.359 KM), potraživanja po zapisnicima od Poreske uprave Republike Srpske (3.289 KM), potraživanja od Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske po osnovu doprinosa (768.674 KM), potraživanja po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje od pravnih lica kod kojih je pokrenut stečajni postupak (196.910 KM), potraživanja po osnovu zakupa poslovnog prostora od Pharma Nova Prnjavor (1.113 KM) i ostala potraživanja (4.333 KM).

Potraživanja po osnovu ino osiguranja – konvencije iskazana su u iznosu 61.756.359 KM. U okviru navedenih potraživanja evidentirana je procjena potraživanja ino osiguranja (paušalni troškovi) za 2017. godinu (23.187.285 KM), stvarni troškovi (5.562.761 KM) na osnovu izvršenih i priznatih usluga zdravstvenim ustanovama i ostala potraživanja po ino konvencijama (33.006.313 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.090.676 KM, a odnose se na kratkoročno razgraničene rashode i ostala kratkoročna razgraničenja.

Kratkoročno razgraničeni rashodi iskazani su u iznosu od 2.047.185 KM, a odnose se na: unaprijed plaćene rashode na ime liječenja u inostranstvu (1.691.274 KM), razgraničene rashode po osnovu ranije preuzetih obaveza zdravstvenih ustanova prema dobavljačima i

bankama za nabavku opreme i rekonstrukciju bolnice (334.729 KM) i više doznačena sredstva za dobavljače/zdravstvene ustanove u zemlji (21.182 KM).

Ostala kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 43.491 KM, a odnose se na nefakturisane premije osiguranja od strane dobavljača (4.309 KM), razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od Fonda dječije zaštite Republike Srpske (31.007 KM) i razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme bolovanja koje se refundiraju od Fonda (8.174 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana je u iznosu od 5.903.051 KM bruto vrijednosti, 13.496 KM ispravke vrijednosti i 5.889.555 KM neto vrijednosti. Odnosi se na: potraživanja po osnovu refundacija plata od doprinosa za dječiju zaštitu (7.707 KM), po zapisnicima Poreske uprave od budžeta Republike (4.332.269 KM), potraživanja za izmirenje doprinosa za zdravstveno osiguranje putem obveznica (112.960 KM) i potraživanja po osnovu transfera od entiteta u iznosu od 1.436.619 KM (od: Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite 1.150.000 KM, Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite 257.466 KM i Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica 29.153 KM).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima odnosi se na vrijednost strateških zaliha Fonda koje su na dan 31.12.2017. godine iskazane u iznosu od 1.192.480 KM, a odnose se na: insuline, trake i lancete, vakcine, lijekove za specifična oboljenja i pejsmejkere. Fond vrši evidentiranje nabavki strateških zaliha lijekova na osnovu ulaznih faktura dobavljača sa kojima ima zaključene ugovore o nabavci, dok izdavanje narudžbi, prijem i skladištenje lijekova vrše apotekarske ustanove, na osnovu odredbi iz ugovora o nabavci. U prethodnoj reviziji je data preporuka da se definiše jedinstveni način praćenja isporuke lijekova, sanitetskog i drugog materijal, kao i drugih elementa bitnih za efikasno praćenje realizacije zaključenih ugovora zaključenih na osnovu provedenih centralizovanih nabavki za zdravstvene ustanove, koja je djelimično provedena. Doneseno je Uputstvo o procedurama praćenja realizacije zaključenih ugovora kojim su definisane procedure praćenja svih zaključenih okvirnih sporazuma/ugovora između Fonda i dobavljača. Sektor za ugovaranje zdravstvenih usluga i javne nabavke je dostavio tabele dobavljačima koji na mjesečnom nivou dostavljaju svoje izvještaje, koji se objedinjuju i unose u ovoj organizacionoj jedinici, nakon čega se dostavljaju u Sektor za finansije. U Sektoru za finansije se ne prati realizacija ugovora zaključenih na osnovu provedenih centralizovanih nabavki za zdravstvene ustanove tj. ne prate se isporuke lijekova, sanitetskog i drugog materijala za svaku zdravstvenu ustanovu posebno u skladu sa Uputstvom o procedurama praćenja realizacije zaključenih ugovora u funkciji racionalnijeg trošenja strateških zaliha i stvaranja optimalnog nivoa zaliha.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se prati realizacija ugovora zaključenih na osnovu provedenih centralizovanih nabavki za zdravstvene ustanove tj. da se prate isporuke lijekova, sanitetskog i drugog materijala za svaku zdravstvenu ustanovu posebno u skladu sa Uputstvom o procedurama praćenja realizacije zaključenih ugovora u funkciji racionalnijeg trošenja strateških zaliha i stvaranja optimalnog nivoa zaliha.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u iznosu od 231.439.570 KM bruto vrijednosti, 42.027.911 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 189.411.659 KM. Odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je u iznosu od 187.150.538 KM bruto vrijednosti, 18.307.160 KM ispravke vrijednosti i 168.843.378 KM neto

vrijednosti. Odnosi se na dugoročne plasmane (91.044.728 KM) i dugoročna potraživanja (77.798.650 KM).

Dugoročne plasmane čine akcije i učešća u kapitalu neto vrijednosti od 1.602.005 KM (bruto vrijednost 19.909.165 KM, ispravka vrijednosti 18.307.160 KM) i dugoročni zajmovi dati zdravstvenim ustanovama (89.442.723 KM).

Dugoročni plasmani u akcije i učešće u kapitalu iskazani su na osnovu konverzije potraživanja za doprinose u akcije, po odlukama Vlade Republike Srpske o prihvatanju finansijskog restrukturiranja određenog broja akcionarskih društava. Kako se radi o društvima koja se restrukturiraju, od kojih većina ima iskazan gubitak iznad visine kapitala, nakon procjene fer vrijednosti na dan 31.12.2017. godine neto vrijednost navedenih akcija iznosi svega 10% od njihove bruto vrijednosti.

U revidiranoj godini Fond je smanjio broj i vrijednost akcija i učešća u kapitalu Tehnički remont a.d. Bratunac na 661.073, a povećao broj i vrijednost akcija i učešća u kapitalu u Akcionarskom društvu za preradu drveta „Drvna industrija Vlasenica“ a.d. Vlasenica za 435.786.

Vršena je procjena akcija i vrijednost akcija na dan bilansiranja iskazana je po fer vrijednosti u skladu sa čl. 76 - 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj. Upravni odbor Fonda je donio Odluku o prihvatanju procjene fer vrijednost akcija.

Dugoročni zajmovi su iskazani u iznosu od 89.442.723 KM, a čine ih: zajmovi dati zdravstvenim ustanovama (89.160.428 KM) i stambeni zajmovi dati radnicima Fonda u ranijem periodu (282.295 KM). Zajmove date zdravstvenim ustanovama čine zajmovi: po zaključenim sporazumima (29.905.470 KM), po osnovu indirektnog zaduživanja Fonda i Univerzitetskog kliničkog centra Banja Luka (13.511.352 KM) i dati zajmovi po osnovu indirektnog zaduživanja Vlade Republike Srpske (45.743.606 KM).

Dugoročna potraživanja (77.798.650 KM) odnose se na reprogramirana potraživanja koja su iskazana na osnovu izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01-31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske u skladu sa Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva i Uputstvom o primjeni MRS JS 23 – Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosu).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u bruto vrijednosti 44.289.032 KM, ispravke vrijednosti 23.720.751 KM i neto vrijednosti 20.568.281 KM, a čine je: proizvedena stalna imovina (17.703.258 KM), neproizvedena stalna imovina (2.217.514 KM) i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi (647.509 KM).

Na dan 31.12.2017. godine u Fondu je evidentirano 59 imovinskih jedinica, od čega 39 sa upisanim pravom svojine u zemljišne knjige i katastar nekretnina i 20 imovinskih jedinica gdje Fond nije upisan u javnim evidencijama, ali su u posjedu. Građevinski objekti koji su u vlasništvu Fonda iskazani su u bruto vrijednosti 25.726.495 KM, ispravke vrijednosti 12.744.535 KM i neto vrijednosti 12.981.961 KM, a zemljište u vrijednosti od 1.977.642 KM. Građevinski objekti koji nisu u vlasništvu Fonda iskazani su u bruto vrijednosti 5.408.947 KM, ispravke vrijednosti 2.440.040 KM i neto vrijednosti 2.998.906 KM, a zemljište u vrijednosti od 111.344 KM. Fond preduzima aktivnosti na osnovu dokumentacije koju posjeduje kako bi se izvršila uknjižba imovinskih jedinica koje do sada nisu upisane, a sve u skladu sa odredbama Zakona o stvarnim pravima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 124/08, 58/09, 95/11, 60/15 i 18/16) i Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 6/12, 110/16 i 22/18). Za dio imovinskih jedinica se čeka završetak izlaganja odnosno donošenje rješenja, a za dio se čekaju termini izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima. Takođe, za pojedine imovinske jedinice se radi na prikupljanju dokumentacije odnosno ugovora kako bi se mogle podnijeti tužbe za utvrđivanje prava vlasništva na nepokretnostima.

U odnosu na prethodnu godinu, neto vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima smanjena je za 895.038 KM.

Vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima je povećana za 529.093 KM po osnovu: nabavke opreme (319.982 KM), ulaganja u zgrade i objekte (31.432 KM) i nabavke nematerijalne proizvedene imovine za unapređenje informacionog sistema Fonda (177.680 KM), a smanjena za 1.424.131 KM po osnovu: korekcije vrijednosti za efekte obračunate amortizacije (1.420.706 KM) i rashodovanja opreme (3.425 KM).

U strukturi stalnih sredstava Fonda se nalaze i stalna sredstva koja se koriste ali im je knjigovodstvena vrijednost nula, a evidentirana su na pozicijama motornih vozila, kancelarijske opreme, računarskih programa i licenci. Prema MRS - JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema u obrazloženjima uz finansijske izvještaje nisu objelodanjeni korisni vijek upotrebe ili korišćene stope amortizacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti i akumulirane ispravke vrijednosti na početku i na kraju perioda prema paragrafu 88. tačke (d) i (e), odnosno bruto knjigovodstvene vrijednosti bilo koje nekretnine, postrojenja i opreme koji su potpuno amortizovani, a još uvijek se koriste prema paragrafu 94. tačka b.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 647.509 KM. Stanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi na dan 31.12.2017. godine jednako je početnom stanju. Odnosi se na: opremu (14.368 KM) i započeta ulaganja u izgradnju poslovnog objekta (633.141 KM) u Istočnom Sarajevu u 2003. godini koja su obustavljena. U Napomenama uz finansijske izvještaje je objelodanjeno zbog čega nije bilo promjena na ovoj poziciji iskazanoj u poslovnim knjigama i u početnom stanju, što je u skladu sa MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 140. Fond nema interes za nastavak gradnje poslovnog objekta i Upravni odbor je donio odluku u 2018. godini da se isti proda, kao i oprema.

6.3.2. Pasiva

6.3.2.1. Obaveze

Obaveze Fonda na dan 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 432.518.898 KM, a čine ih: kratkoročne obaveze i razgraničenja i dugoročne obaveze i razgraničenja. Niže su za 5% u odnosu na prethodnu godinu.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 242.967.850 KM, a čine ih: kratkoročne finansijske obaveze (8.983.953 KM), obaveze za lična primanja (1.259.557 KM), obaveze iz poslovanja (2.232.137 KM), obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja (150.691.579 KM), ostale kratkoročne obaveze (2.010 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (79.798.614 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze (8.983.953 KM) čine obaveze po dugoročnim zajmovima od banaka koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Obaveze iz poslovanja čine obaveze iz poslovanja u zemlji (2.208.057 KM) i obaveze iz poslovanja u inostranstvu (24.080 KM). Obaveze iz poslovanja u zemlji čine obaveze: prema dobavljačima roba i usluga (1.793.070 KM), za nabavku stalne imovine (329.966 KM), prema fizičkim licima po osnovu ugovora (7.850 KM), za poreze i doprinose na teret poslodavca (4.490 KM), obaveze po sudskim rješenjima u zemlji (56.378 KM) i obaveze za primljene avanse u zemlji (16.303 KM). Obaveze iz poslovanja u inostranstvu čine obaveze za liječenje pacijenata u inostranstvu.

Kao rezultat multilateralnih kompenzacija, koje su provedene u 2017. godini, izmirene su obaveze prema dobavljačima u iznosu od 19.967.154 KM (obaveze iz 2016. godine u iznosu od 4.124.582 KM i obaveze iz 2017. godine u iznosu od 15.572.572 KM).

Obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja su iskazane u iznosu od 150.691.579 KM, a čine ih: obaveze za zdravstvene ustanove (81.066.690 KM), obaveze za ino osiguranje (47.719.440 KM),

obaveze za projekte-lijekove (5.926.629 KM), obaveze po osnovu refundaciju za neto plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad usljed bolesti (15.976.797 KM) i obaveze za pojedinačne refundacije lijekova (2.023 KM).

Obaveze za zdravstvene ustanove (81.066.690 KM) odnose se na obaveze prema: zdravstvenim ustanovama - ugovaračima (14.158.572 KM), apotekama (25.442.785 KM), ortopediji (2.265.118 KM), Fresenius Medical Care Deutschland GmbH za dijalizu (11.513.144 KM), konsultativno-specijalističkoj zaštiti (387.432 KM), stranim zdravstvenim ustanovama - Srbija i Crna Gora (22.320.917 KM) i vanjskim zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine i ostale (4.978.722 KM).

Obaveze za ino osiguranje su iskazane u iznosu od 47.719.440 KM. Ove obaveze/potraživanja su predmet usaglašavanja sa zemljama potpisnicama sporazuma. Usaglašavanje obaveza/potraživanja vrši se putem pregovora, najčešće jednom godišnje, a predmet pregovora su prethodne godine. Na ovim pregovorima učesnice sporazuma usaglašavaju broj paušalnih mjeseci i iznos paušalne naknade.

Obaveze za projekte (5.926.629 KM) odnose se na obaveze prema dobavljačima za lijekove za nabavku inzulina, traka i lanceta, vakcina i drugo, a navedene obaveze se plaćaju prema rokovima dospjeća.

Obaveze za refundaciju za naknadu plata drugih korisnika (15.976.797 KM) odnose se na obaveze po osnovu refundacija neto plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad usljed bolesti.

Obaveze za pojedinačne refundacije (2.023 KM) odnose se na obaveze po osnovu refundacija lijekova osiguranicima Fonda.

Ostale kratkoročne obaveze (2.010 KM) odnose se na obaveze prema ostalim korisnicima javnih prihoda po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (79.798.614 KM) se odnose na obaveze po zajmovima primljenim od entiteta koji dospjevaju na naplatu do godinu dana (42.762.608 KM), obaveze prema drugim jedinicama vlasti za poreze, doprinose i neporeske prihode po zapisnicima Poreske uprave (2.468.350 KM), obaveze prema drugim jedinicama vlasti po osnovu refundacija za naknadu plata (26.482.249 KM) i ostale kratkoročne obaveze iz transakcija sa entitetom (8.085.407 KM).

Obaveze po zajmovima primljenim od entiteta koji dospjevaju na naplatu do godinu dana čine: obaveze po dugoročnim zajmovima primljenim od države koji dospjevaju na naplatu do godinu dana - Fond (24.061.886 KM), obaveze po dugoročnim zajmovima primljenim od države koji dospjevaju na naplatu do godinu dana JZU Univerzitetsko klinički centar Banja Luka (4.200.721 KM) i obaveze u iznosu od 14.500.000 KM (po ranije uzetom zajmu od Vlade Republike Srpske u iznosu od 80.000.000 KM). Fond je zaključio sa Vladom Republike Srpske Aneks ugovora 04.12.2017. godine kojim je prolongiran rok dospjeća preostalog duga zajma u iznosu od 14.500.000 KM najkasnije do 31.12.2018. godine.

Obaveze prema drugim jedinicama vlasti po osnovu refundacija za naknadu plata odnose se na obaveze za refundaciju naknade plate prema budžetskim korisnicima: Budžetu Republike (897.734 KM), entitetu (23.482.512 KM), jedinicama lokalne samouprave (1.975.941 KM) i fondovima (126.062 KM).

Ostale kratkoročne obaveze iz transakcija sa entitetom odnose se na obaveze nakon sprovedenih multilateralnih kompenzacija po osnovu više kompenzovanih doprinosa.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 189.551.048 KM, a čine ih: dugoročne finansijske obaveze po zajmovima, dugoročno razgraničeni prihodi, ostale dugoročne obaveze i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Dugoročne finansijske obaveze po zajmovima iskazane su u iznosu od 51.157.955 KM, a odnose se na obaveze po kreditima kod: Komercijalne banke ad Banja Luka (10.717.201 KM), Nove banke ad Banja Luka (23.049.290 KM) i NLB Banke ad Banja Luka (17.391.464 KM).

Vlada Republike Srpske je dala saglasnost na direktno zaduženje Fonda u iznosu od 44.400.000 KM za finansiranje nabavke integrisanog informacionog sistema (27.200.000 KM) i finansiranje zakonom utvrđenih prava (17.200.000 KM). Fond se dugoročno zadužio u 2017. godini u iznosu od 17.200.000 KM, što odgovara iskazanim primicima po osnovu zaduženja. Ugovor o kreditu sa Novom bankom ad Banja Luka zaključen je 20.4.2017. godine u iznosu od 7.200.000 KM sa rokom otplate deset godina, u koji je uračunat grejs period od dvanaest mjeseci. Komercijalna banka ad Banja Luka (podugovarač) preuzima rizik i finansiranje dijela kredita u iznosu od 1.100.000 KM. Ugovor o kreditu sa NLB Bankom ad Banja Luka zaključen je 19.4.2017. godine u iznosu od 10.000.000 KM sa rokom otplate deset godina, u koji je uračunat grejs period od dvanaest mjeseci.

Dugoročno razgraničeni prihodi (20.540 KM) odnose se kamate na stambene kredite date radnicima u ranijim godinama.

Ostale dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 67.247.423 KM, a odnose se na obaveze po osnovu Sporazuma o načinu plaćanja duga od 12.09.2017. godine koji je potpisan između Fonda i Vlade Republike Srpske s jedne strane i Fresenius Medical Care Deutschland GmbH (zdravstvena ustanova „Fresenius Medical Care Centar za dijalizu“ Šamac i „International Dialysis Centers BV“ Banja Luka) s druge strane (detaljnije objašnjeno pod tačkom 6.1.1. transferi).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazane su u iznosu od 71.125.130 KM, a odnose se na dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od entiteta, pod istim uslovima pod kojim se Vlada Republike Srpske zadužila kod banaka. Čine ih obaveze po kreditima kod: Komercijalne banke (1.886.990 KM), Nove banke (1.250.000 KM), Addiko banke (12.395.834 KM), NLB Razvojne banke (9.241.072 KM), Unikredit (35.857.738 KM) i indirektno zaduživanje za UKC Banja Luka (9.493.496 KM).

Na osnovu Zaključka Vlade Republike Srpske od 23.01.2018. godine o izmjeni Zaključka od 29.12.2017. godine, regulisane su međusobne obaveze i potraživanja između Fonda i Vlade Republike Srpske na osnovu kojeg su zaključeni Ugovori o kompenzaciji u iznosu od 8.678.415 KM i zatvorene obaveze prema Vladi Republike Srpske po osnovu indirektnog kreditnog zaduženja i zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o poravnanju više i pogrešno uplaćenih poreza i doprinosa, te potraživanja od nadležnih ministarstava:

- Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske u ukupnom iznosu od 2.490.747 KM i to za: transfer za zdravstvenu zaštitu boraca i vojnih invalida za 2017. godinu u iznosu od 1.070.215 KM i tekuće doznake za zdravstvenu zaštitu boraca, vojnih invalida i PPB za 2016. godinu u iznosu od 1.420.532 KM;
- Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske po osnovu nenaplaćene participacije za ratne vojne invalide i porodice poginulih boraca u ukupnom iznosu od 5.272.625 KM i to za 2017. godinu u iznosu od 2.933.149 KM i 2016. godinu u iznosu od 2.339.476 KM;
- Ministarstva finansija Republike Srpske po osnovu Zapisnika o poravnanju više i pogrešno uplaćenih poreza i doprinosa u iznosu od 141.579 KM;
- Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje penzionera u iznosu od 773.464 KM.

U Napomenama je objelodanjeno da navedene kompenzacije nisu zahtijevale upotrebu gotovine ili ekvivalenta gotovine, pa nisu uticale na Bilans novčanih tokova, što nije u skladu sa MRS- JS 2 Izvještaji o novčanim tokovima.

Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja plaćene su obaveze u iznosu od 43.457.556 KM. Neizmirene kratkoročne obaveze na dan 28.02.2018. godine iznose 199.510.295 KM (obaveze iz 2017. godine u iznosu od 77.468.620 KM i obaveze iz ranijih godina u iznosu od 122.041.675 KM).

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u negativnom iznosu od 102.251.946 KM. Čine ih: trajni izvori sredstava (2.088.986 KM), rezerve po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine (80.178 KM) i negativan finansijski rezultat u iznosu od 104.421.110 KM (negativan finansijski rezultat ranijih godina 95.291.930 KM i negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 9.129.180 KM).

Trajni izvori sredstava iskazani su u iznosu od 2.088.986 KM po osnovu imovine koja ne podliježe amortizaciji (zemljište), što nije u skladu sa članom 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike koji se odnose na formiranje trajnih izvora kod budžetskih korisnika i fondova. Prema izmijenjenim računovodstvenim politikama vrijednost zemljišta se ne evidentira u okviru pozicije trajnih izvora.

Revalorizacije rezerve iskazane su u iznosu od 80.178 KM, a nastale su evidentiranjem izvršene procjene vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima (stana) u ranijem periodu (2013. godine). Rezerve nisu amortizovane tokom upotrebe imovine po osnovu koje su i formirane, što nije u skladu sa članom 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se evidentiranje trajnih izvora i revalorizacionih rezervi vrši u skladu sa čl. 86. i 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.4. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2017. godine vrijednost vanbilansne aktive i vanbilansne pasive Fonda iskazana je u iznosu od 156.707.143 KM po osnovu:

- osnovnih sredstava u zakupu u iznosu od 1.298.510 KM. Dana 13.07.2016. godine zaključen je Ugovor o kupoprodaji broj: OPU-1238/2016 za kupovinu poslovnog prostora u Trebinju, u kojem je navedeno da se do momenta brisanja hipoteke na zemljištu isti ima smatrati ugovorom o zakupu. S obzirom da prodavac nije ispoštovao odredbu kupoprodajnog Ugovora u vezi sa brisanjem hipoteke, navedeni poslovni prostor nije vlasništvo Fonda i oko istog se vodi sudski spor;
- tuđih sredstava na korišćenju (112.487 KM): fotokopirni aparati i oprema od dobavljača Alf-om (76.775 KM), oprema od dobavljača M-tel (22.353 KM) i računarske opreme od Ministarstva finansija Republike Srpske koja se koristi za rad u trezoru (13.359 KM);
- primljenih garancija za dobro izvršenje posla i za obezbjeđenje ponude (4.128.817 KM) i datih mjenica bankama za obezbjeđenje urednog izmirenja obaveza (145.600.381 KM);
- datih garancija za uredno izmirenje obaveza u iznosu od 3.895.583 KM, po osnovu izgradnje dijaleznih centara garancija IDC BL (895.583 KM) i garancija International Medical Centers (3.000.000 KM). U toku 2017. godine International Medical Centers i Fond sklopili su Sporazum po kojem je Fond dužan da obezbijedi bankarsku garanciju na period važenja od 3 godine, a sve troškove oko izdavanja i vođenja garancije snosi korisnik. Nova banka ad Banja Luka je izdala garanciju;

- neotkupljenih stanova i objekata u iznosu od 1.671.365 KM koji se nalaze na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, a za koje u Fondu ne raspolažu dokumentacijom da su isti otkupljeni od strane nosioca stanarskih prava.

6.5. Bilans novčanih tokova

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 610.096.157 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu 624.010.337 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tokom iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 13.914.180 KM.

Fond je iskazao pozitivan novčani tok od investicionih aktivnosti u iznosu od 17.068.041 KM (prilivi 17.349.768 KM, odlivi 281.727 KM) i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 3.797.589 KM (prilivi 17.200.000 KM, odlivi 20.997.589 KM).

Iskazana gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda u iznosu od 2.182.206 KM, pozitivan novčani tok iz investicionih poslovnih aktivnosti i negativni novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti i aktivnosti finansiranja daju stanje novčanih sredstava na kraju perioda u iznosu od 1.538.478 KM, koje je u odnosu na prethodnu godinu manje za 643.728 KM.

U navedeni izvještaj o novčanim tokovima nisu uključene transakcije po osnovu provedenih kompenzacija, što nije u skladu sa MRS-JS 2 Izvještaji o novčanim tokovima (tačka 6.3.2.1 izvještaja) niti su iskazani podaci u prethodnom izvještajnom periodu, što nije u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučujemo direktoru Fonda da obezbijedi da se Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa MRS - JS 2 Izvještaji o novčanim tokovima i članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.6. Vremenska neograničenost poslovanja

Fond je izvršio procjenu nastavka i stalnosti poslovanja i u Napomenama uz finansijske izvještaje dao obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, u skladu sa MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15.(c) i 38.

6.7. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama su objelodanjene potencijalne obaveze Fonda koje se odnose na kamate po direktnim dugoročnim kreditima u iznosu od 12.928.655 KM i kamate po osnovu indirektnih kredita u iznosu od 12.364.655 KM, što je u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

U Napomenama uz finansijske izvještaje u dijelu Događaji nakon datuma izvještavanja objelodanjeni su sudski sporovi na dan 31.12.2017. godine u zbirnom iznosu (veza tačka 6.8. izvještaja). Sudski sporovi u kojima je Fond tužena strana objelodanjeni su u vrijednosti od 18.756.812 KM, a odnose se na: sporove sa zdravstvenim ustanovama (880.010 KM), za refundaciju naknada neto plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (884.001 KM), za refundaciju troškova zdravstvene zaštite po tužbama osiguranika (71.356 KM) i sporove po tužbama dobavljača (16.921.445 KM) za isporučene lijekove i ostalo. Procijenjeno je i objavljeno u Napomenama da se po navedenim tužbama očekuje odliv sredstava u iznosu od 4.389.840 KM (nije potrebno vršiti rezervisanje, jer su obaveze evidentirane i objavljene u notama).

Sudski sporovi u kojima je Fond tužilac odnose se na stečajne, likvidacione i ostale postupke u vrijednosti od 1.840.490 KM, a objelodanjeno je da neće biti priliva sredstava.

6.8. Događaji nakon datuma izvještavanja

U Događajima nakon datuma izvještavanja su objelodanjeni poslovni događaji koji u 2018. godini mogu dovesti do povećanja/smanjenja obaveza Fonda, kao i korekciju finansijskog rezultata. Objelodanjene su i informacije o sudskim sporovima u zbirnom iznosu i informacija o izmirenju kratkoročnih obaveza, što nije u skladu sa čl. 118 - 120. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se u Događajima nakon datuma izvještavanja objavljuju informacije o poslovnim događajima u skladu sa čl. 118 - 120. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.9. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Fonda za 2017. godinu dostavljene su Napomene/Obrazloženja, ali koje nisu u potpunosti sačinjene u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja jer:

- nisu objelodanjene informacije o razlozima nepopunjavanja uporednih podataka za prethodnu godinu, sa opisnim osvrtom na uzroke značajnih razlika u odnosu na prethodnu godinu,
- nisu objelodanjeni svi sudski sporovi u kojima je Fond tužilac niti tužena strana (već samo u zbirnom iznosu),
- nisu prezentovana u potpunosti neusaglašena stanja potraživanja i obaveza na dan popisa i razlozi zašto usaglašavanje nije izvršeno u skladu sa članom 18. tačka 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članom 17. stav (7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.
- prema MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema nisu objelodanjeni korisni vijek upotrebe ili korišćene stope amortizacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti i akumulirane ispravke vrijednosti na početku i na kraju perioda prema paragrafu 88. tačke (d) i (e), odnosno bruto knjigovodstvene vrijednosti bilo koje nekretnine, postrojenja i opreme koji su potpuno amortizovani, a još uvijek se koriste prema paragrafu 94. tačka b.

Preporučuje se direktoru Fonda da obezbijedi da se u Napomenama /Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodane sve informacije relevantne za razumijevanje finansijskih izvještaja koje zahtijeva član 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS - JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja.

Revizijski tim

Mira Savić, s.r.

Stevan Brkić, s.r.